

Onderwerp Scholingsplan voor personen aan de onderkant van de arbeidsmarkt

Steller G.P. de Jong

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 62 96 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6419374

Datum 27-06-2017 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over het Scholingsplan voor personen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Met het Scholingsplan plegen wij extra inzet op scholing en ontwikkeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zoals eind 2016 is toegezegd benoemen wij in het Scholingsplan extra activiteiten, en trajecten, gericht op het versterken van de arbeidsmarktpositie van laagopgeleiden. Het Scholingsplan ontvangt u als bijlage bij deze brief.

Laagopgeleiden beschikken over minder kennis en vaardigheden dan hoger geschoolden en hebben vaak ook een geringere taalbeheersing en minder ontwikkelde beroepsvaardigheden. Om de kansen op werk van de groep laagopgeleiden te bevorderen, willen we meer investeren in scholingstrajecten voor laagopgeleiden zodat zij beter in staat zijn een baan te vinden en te behouden.

Het Scholingsplan voor personen aan de onderkant van de arbeidsmarkt omvat programma's en trajecten gericht op onder meer het versterken van taalvaardigheid, digitale vaardigheden en werknemersvaardigheden. Bij de uitvoering van de in het Scholingsplan opgenomen activiteiten is een groot aantal samenwerkende organisaties betrokken zoals de WIJ-teams, Stichting Lezen en Schrijven, WerkPro, vrouwencentrum Jasmijn, Alfa-college, Noorderpoort en MICA-scholing.

De in het Scholingsplan per onderdeel opgenomen bedragen zijn indicatief.

De in het Scholingsplan opgenomen activiteiten worden bekostigd uit het budget Individuele studietoeslag waarvoor in de begroting van 2017 een bedrag van 716 duizend euro is opgenomen.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. Teesink', with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink

Scholingsplan voor personen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Nu en in de toekomst kinderen van school laten komen met een opleiding lager dan een mbo-diploma op niveau 2 is hen (en de samenleving) veroordelen tot leven in afhankelijkheid. Tot zeer lage lonen, een hoge kans op werkloosheid, armoede, de hele ratsmodee. Het beste armoedebeleid? Dat is scholingsbeleid. Het beste arbeidsmarktbeleid? Dat is scholingsbeleid. Het beste socialezekerheidsbeleid? Drie keer raden.

Frank Kalshoven, de Volkskrant 3 juni 2016

Bovenstaande citaat is een reactie op het rapport van het CBP van juni 2016 waarin blijkt dat een aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt inhoudt dat we ook moeten inzetten op scholing. In Groningen kiezen we voor scholing in een ketenaanpak waarbij **uitstroom naar werk het perspectief is**.

Veel laagopgeleiden hebben meer problemen

Laagopgeleiden beschikken niet alleen over minder kennis en vaardigheden dan hoger geschoolden, ze hebben vaak ook een geringere taalbeheersing en minder ontwikkelde beroepsvaardigheden. Vaker dan gemiddeld kampen ze ook met andere problemen die het lastig kunnen maken een baan te vinden of te behouden. *Cognitieve beperkingen* springen hierbij het meest in het oog. Van de laagopgeleide bevolking heeft 1 à 2% een lichte verstandelijke handicap, en is 20 à 25% zwakbegaafd. Dit stelt niet alleen grenzen aan hun schoolbaarheid, maar maakt het voor hen ook lastig te voldoen aan hoge of snel veranderende eisen in het werk of vanuit de complexer wordende maatschappij. Zo is bijvoorbeeld 12% van de burgers tussen 16 en 65 jaar in de gemeente Groningen laaggeletterd.

Ten slotte ervaren lager opgeleiden vaker problemen in de *thuissituatie*. Zo hebben zij frequenter gezondheidsproblemen, betalingsachterstanden en of problematische schulden. De tijd en energie die deze problemen vergen, bemoeilijken hun deelname aan de Arbeidsmarkt.

Er zijn drie manieren om de kansen van de groep laag opgeleiden (met een arbeidsbeperking) te bevorderen:

1. door inzet van voorzieningen;
2. door werk en functies anders te verdelen en in te delen;
3. door te investeren in employability van laagopgeleiden (met een arbeidsbeperking).

Dit scholingsplan sluit aan op het onder punt 3 genoemde.

De komende jaren willen we meer investeren in scholingstrajecten voor laagopgeleiden (met een beperking) zodat zij een baan kunnen vinden én deze behouden.

Hieronder vindt u een beschrijving van de trajecten, die we ondersteunen.

We beginnen bij projecten die de laaggeletterdheid verbeteren, maken de stap naar digitalisering van laaggeletterden, bieden trajecten aan waardoor zij een baan (beschut, afspraakbaan of regulier) kunnen vinden en, binnen die baan, werken aan het vergroten van kennis en vaardigheden om de baan te kunnen behouden.

NB. De bedragen zijn indicatief.

1.	<p>Digitalisering voor laaggeletterden. Er bestaat een groeiende kloof in onze samenleving tussen geletterden en laaggeletterden. Er wordt steeds meer van mensen gevraagd, terwijl ze niet de juiste taal- en rekenvaardigheden en daardoor vaak ook niet de juiste computervaardigheden hebben. Steeds meer diensten van bijvoorbeeld de overheid (SVB, UWV) zijn alleen nog digitaal te regelen. Ook in Groningen moeten mensen online hun uitkering aanvragen en binnenkort gaat ook de bijzondere bijstand digitaal. Ervaring leert dat veel (jong) volwassenen geen digi-d hebben terwijl deze noodzakelijk is om te kunnen communiceren met de overheid. In de WIJ-teams wordt steeds meer gevraagd om burgers te ondersteunen bij het doen van aanvragen. Daarom willen we inzetten op laagdrempelige digitalisering van onze burgers. De taalhuizen van de <i>Stichting Lezen en Schrijven</i> bieden hiervoor programma's aan. (Klik en Tik)</p>	80.000
2.	<p>Programma's voor laaggeletterdheid De huidige maatschappij vraagt meer dan ooit om de beheersing van taal, lezen en schrijven. Vooral door de digitalisering van de maatschappij ligt uitsluiting op de loer voor mensen die laaggeletterd zijn. Instellingen werken met <i>stichting Lezen en Schrijven</i> samen om voor verschillende groepen laaggeletterden een goed aanbod te hebben. (Noorderpoort, AlfaCollege en Jasmijn) Op vier plaatsen in de stad worden in Taalhuizen cursussen gegeven, hiervoor zijn inmiddels wachtlijsten ontstaan.</p>	65.000
3.	<p>Scholing binnen dagbesteding om personen te ontwikkelen naar beschut werk of naar een (beschutte) afspraakbaan. De Participatiewet gaat ervan uit dat iedereen aan het werk gaat. We zijn samen met de instellingen voor dagbesteding, Nieuw Beschut, de WIJ-teams en de Hanzehogeschool een methodiek aan het</p>	50.000

	<p>ontwikkelen zodat jongeren die zijn afgewezen voor de Wajong zich via dagbesteding kunnen ontwikkelen naar Beschut Werk of een afspraakbaan.</p> <p>We werken samen met Stichting Philadelphia in een voorbeeldproject waarin 5 jongeren in een leer-werktraject vanuit dagbesteding worden begeleid naar een afspraakbaan.</p>	
4.	<p>Scholing voor burgers met een P-baan</p> <p>We willen graag dat meer mensen vanuit een P-baan doorstromen naar een (afspraak) baan. Hiervoor is het noodzakelijk dat zij scholing op maat krijgen aangeboden die aansluit bij de kanssectoren op de arbeidsmarkt. Hierdoor kunnen zij de stap maken naar de arbeidsmarkt.</p>	80.000
5.	<p>Tussenvoorzieningen, 'Niemand op de bank!' -</p> <p>Voor jongeren van het PrO/VSO onderwijs die via Route Arbeid doorstromen naar een afspraakbaan en nog een kleine stap moeten zetten, hebben we een aantal tussenvoorzieningen in het leven geroepen met de focus op werknemersvaardigheden. Jongeren gaan drie maanden met drie doelen aan de slag in een van de tussenvoorzieningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We werken met hout en metaal in de Werkplaats, een samenwerking tussen de gemeente en Portalis, • Groenvoorziening en horeca in de borg Ewsum, in samenwerking met Werkpro, • Facilitaire dienstverlening in school kantines en zorginstellingen samen met Stichting Philadelphia, • Werken in de groenvoorziening in Toentje, waar groenten worden gekweekt voor de voedselbank. <p>Voor de meeste tussenvoorzieningen bestaat inmiddels een wachtlijst. Ook vanuit Passend Onderwijs blijkt behoefte te bestaan aan de manier van werken zoals die wordt gehanteerd in 'Niemand op de bank!'. Daarom willen we deze voorzieningen graag uitbreiden. Doel: na drie maanden instroom in een afspraakbaan of terug naar school.</p>	100.000

6.	De avondvakschool - We werken samen met Mica-scholing, de scholen voor Pro/VSO onderwijs en het bedrijfsleven aan de avondvakschool. Hier worden (jong) volwassenen) met een afspraakbaan ondersteund bij het behalen van branchecertificaten (VCA, heftruckchauffeur) of een praktijkverklaring via Boris (werkprocessen uit het mbo).	80.000
7.	<p>Scholing voor Vluchtelingen Asielzoekers en Statushouders</p> <ul style="list-style-type: none"> • ISK – Alle jonge vluchtelingen onder de 18 jaar zijn leerplichtig. Nieuwkomers van 16 en 17 jaar starten in een ISK. Wanneer een jongere 18 jaar wordt en nog geen verblijfsstatus heeft, moet hij stoppen met de ISK, terwijl dit juist belangrijk is voor het leren van de taal, en opstap naar inburgering. Ook vallen deze jongeren terug in een bestaan van verveling. Het COA betaalt de ISK na de 18^e verjaardag echter niet meer. Het gaat hierbij onder meer om Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen die in de gemeente Groningen in woonvoorzieningen van Jade of Viyuna verblijven. Wij stellen voor deze kosten voor deze groep te betalen. Het gaat om ongeveer 10 jongeren per jaar. De kosten zijn 2.500 euro per kwartaal. • Extra Dagdeel taallessen – Voor veel statushouders is het lespakket dat zij volgen om de taal te leren niet voldoende. Om sneller de taal te leren en daarmee de stap te kunnen maken naar de arbeidsmarkt stellen wij voor om voor 60 statushouders 1 extra dagdeel taallessen te vergoeden. De kosten bedragen 875 euro per inburgeraar per jaar (40 weken) in een klasje van 15 leerlingen. 	<p>25.000</p> <p>53.000</p>
8.	Individueel scholingsbudget We gaan experimenteren met individuele scholings-budgetten. Dat wil zeggen we, we verstrekken 1000 euro aan 10 klanten. Zij kunnen dat budget besteden aan scholing. Een uitvoeringsplan is in voorbereiding.	10.000
Totaal		543.000

Bovenstaande trajecten willen we bekostigen uit het budget: individuele studietoelage waarvoor 716 duizend euro is opgenomen in de begroting 2017. Dit budget is een voorziening in de Participatiewet voor studenten met een beperking maar kan breder worden ingezet.

In 2016 is daarvan 32 duizend euro toegekend aan deze studenten met een beperking. Dit jaar verwachten we vanwege intensieve inzet een hogere uitgave. We reserveren daarvoor **160 duizend euro**

Individuele scholing op basis van de re-integratieverordening

De participatiewet geeft uiteraard ook mogelijkheden tot scholing. Volgens de Re-integratieverordening verdraagt een langjarig opleiding/scholing zich echter niet met bijstand. De scholing moet gericht zijn op kansrijke beroepen, mag niet langer duren dan een jaar. Scholing/opleiding met behoud van uitkering moet gericht zijn op snelle uitstroom, en daarom moet de scholing arbeidsmarktrelevant zijn.

Overigens geeft artikel 17 (onvoorzien en nadere regels) van de re-integratieverordening de mogelijkheid om in individuele gevallen af te wijken van bovenstaande. Voor die situaties waarin besloten wordt gebruik te maken van dit artikel reserveren we een bedrag van **13 duizend euro**.

Scholing in combinatie met participatieplaats

Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie (geen Mbo 2, Havo, VWO) beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. Tenzij het aan de persoon niet kan worden opgedragen gelet op krachten en bekwaamheden.

Het totaal van het scholingsplan wordt daarmee begroot op **716 duizend euro**.